

TERVISEAMET

ETTEKIRJUTUS nr 6.1-10/25/2343-43

Ettekirjutuse adressaat: Marju Karin OÜ
Registrikood 12046734
Piibri tn 6-7, Tallinn 12711 Harju maakond
info@marjukarin.ee

Ettekirjutuse koostamise kuupäev digitaalallkirjas

RESOLUTSIOON

Terviseamet kohustab ettevõtet Osühing Marju Karin:

- 1. Dokumenteerima nõuetekohaselt kõik alates ettekirjutuse kättesaamise päevast osutatud tervishoiuteenused.**
- 2. Edastama tervise infosüsteemi andmed patsiendile osutatud tervishoiuteenuse kohta alates ettekirjutuse kättesaamise päevast.**
- 3. Tagama, et eriarstiabi teenuseid osutavad eriarstid oma pädevuse piires.**

Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: alates ettekirjutuse kättesaamise päevast.

SUNNIRAHA HOIATUS

Ettekirjutusega pandud kohustuse määratud tähtajaks täitmata jätmise korral määrab Terviseamet ettekirjutuse adressaadile tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 62 alusel **sunniraha kuni 640 eurot** iga ettekirjutusega pandud kohustuse täitmata jätmise eest.

Sunniraha võib kuni ettekirjutuse täitmiseni rakendada korduvalt.

Sunniraha mittetasumisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Kohtutäiturile edastamisel lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Ettekirjutuse peale on õigus esitada vaie Terviseametile haldusmenetluse seaduse §-s 75 sätestatud tähtaja jooksul või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatu kohaselt.

ASJAOLUD

1. Terviseamet (edaspidi amet) teavitas 09.11.2023 ettevõtet Marju Karin OÜ (registrikood 12046743, edaspidi ettevõtte) riikliku järelevalvemenetluse nr 6.1-10/23/2343-13 (edaspidi menetlus) alustamisest ning küsis ettevõttelt selgitusi. Ettevõtte vastas ametile omapoolsete selgitustega 20.11.2023 (6.1-10/23/2343-16).
2. Menetlus algatati seoses 03.04.2024 ametile laekunud pöördumisega, et Marju Karin manustas 07.03.2023 ettevõttes pöördujale väidetavalt aegunud preparaati, mille tagajärjel osutatud ilusüstimise teenus tekitas tervisekahjustusi.
3. Ettevõtte kodulehel olev broneerimissüsteem võimaldab aega broneerida õe konsultatsioonile ja/või protseduurile täitesüstide, botuliintoksiini süstide, mesoteraapia, biorevitalisatsiooni ja laserprotseduuridele, mis on Terviseameti hinnangul käsitletavad tervishoiuteenustena.
4. Ettevõtte omab tegevusluba L03798 ambulatoorse eriarstiabi (mittekirurgiline esteetilise meditsiini teenus); ambulatoorse kardiovaskulaarkirurgia teenus; ambulatoorse üldkirurgiateenuse osutamiseks.
5. Ettevõttes töötavad tervishoiukorralduse infosüsteemi MEDRE andmetel Marju Karin N05487, õde; Romek Märtsin D05920, arst (plastika- ja rekonstruktiivkirurgia); Veronika Palmiste D05689, arst (kardiovaskulaarkirurgia); Airi tark D06522, arst (üldkirurgia); Diana Teniste N34073, õde.
6. Amet saatis 01.06.2023 Tervise- ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele päringu, millele vastati 08.06.2023. Saadud vastusest selgub, et vahemikus 07.03.2023- 31.03.2023 ei ole ettevõtte poolt pöörduja kohta tervise infosüsteemi ravidokumente sisestatud. Ettevõtte väitel ei esitanud klient protseduurile tulles 07.03.2023 oma ilupassi, kuhu on hea praktika kohaselt märgitud isiku andmed (sealhulgas isikukood) ja osutatud ilusüstid.
7. Amet saatis 26.11.2024 Tervise- ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele täiendava päringu ja 29.11.2024 saadud vastuse kohaselt ei olnud ravidokumente ka 15.04.2014-29.11.2024 ettevõtte poolt tervise infosüsteemi edastatud.

ETTEKIRJUTUSE ADRESSAADI ARVAMUS JA VASTUVÄITED

Väljavõte ettevõtte Osauhing M. Karin OÜ 26.05.2024 selgitustest Terviseametile:

Marju Karin OÜ poolt pakutavad iluprotseduurid (laserprotseduurid, ilu- ja täitesüstimine, mesoteraapia, biorevitalisatsioon ning AG Skin Solution protseduurid) ei kuulu NOMESCO NCSP klassifikatsiooni alla, kuivõrd tegemist on mittekirurgiliste protseduuridega. Samuti ei käsitleta eelnimetatud iluprotseduure tervishoiuteenusena tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (edaspidi ka TTKS) mõistes, kui tervishoiutöötaja ei ole eelnevalt diagnoosinud näidustust sekkumiseks RHK-10 loetelu alusel (üldjuhul ei ole patsiendil diagnoositud näidustust sekkumiseks ilu- ja täitesüstidega). Samuti ei ole Marju Karin OÜ ilukabineti poolt pakutavatele teenustele ja protseduurile määratud tervishoiuteenuse koodi. Eelnevast tulenevalt ei kuulu iluprotseduurid üldjuhul tervishoiuteenuste alla.

2.2.4. Protseduuride läbiviimise protsess on korraldatud selliselt, et enne iga protseduuri teostamist eelneb põhjalik konsultatsioon (eriti uute) klientidega, kus selgitatakse välja kliendi eesmärgid ja soovid. Peale seda hinnatakse ja selgitatakse kliendile erinevaid (alternatiivseid) protseduuride teostamise võimalusi ning tuvastatakse, kas kliendil esineb protseduuri(de) osas võimalikke vastunäidustusi. Protseduuri kohta antakse kliendile ülevaade protseduuri osutamise käigust ja väljavaadetest ning kaasneda võivatest võimalikest tüsistustest, tagajärgedest ning kõrvaltoimetest, samuti kliendi võimalikest tegevuspiirangutest enne ja peale protseduuri. Konsultatsiooni käigus informeeritakse klienti muuhulgas ka kohustustest avaldada teenuse osutajale oma parima arusaama kohaselt protseduuri läbiviimiseks kõik vajalikud asjaolud, osutada protseduuri läbiviimiseks vajalikku kaasabi, tasuda osutatud teenuse jmt.

2.2.5. Protseduuride teostamise vajalikkuse ja vajaduse üle otsustavad ettevõtte tervishoiutöötajad vastavalt oma pädevusele ja spetsialiseerumisele. Protseduuride kava esteetiliste näidustuste lahendamise

üle otsustavad dr Veronika Palmiste ja dr Romek Märtsin, kes suunavad kliendid vajadusel õdede vastuvõtule või õed oma teadmiste ja omandatud oskuste ning pädevuse piires. Võimaliku ravivajaduse kahtluse korral suunab Marju Karin või Diana Teniste kliendi dr Veronika Palmiste või dr Romek Märtsini vastuvõtule (vastavalt spetsialiseerumisele) või teostab vastava eriarstiga online konsultatsiooni

2.2.6. Ettevõtte kinnitab, et kõigil iluprotseduure teostavatel tervishoiutöötajatel on protseduuride teostamiseks olemas pikaajaline kogemus, vastav väljaõpe ning nad on läbinud ja läbivad iga aasta arvukalt erinevaid erialaseid koolitusi. Kõiki teenuseid osutatakse vastavalt parimale praktikale ning ettevõtte teeb kõik selleks, et tagada oma klientidele maksimaalne heaolu ja ohutus ning parim võimalik tulemus.

2.2.7. Mis puudutab Terviseameti hinnangut, et õde ei tohi iseseisvalt otsustada tervishoiuteenuse osutamise üle, sealhulgas ilu- ja täitesüstide tegemise üle, siis selles osas peame vajalikuks juhtida Terviseameti tähelepanu alljärgnevale: ettevõttes teostavad mittekirurgilisi esteetilise meditsiini protseduure ja nõustamisi alljärgnevad Marju Karin OÜ ilukabineti töötajad, kes on kõik kantud ka tervishoiutöötajate registrisse: Marju Karin (õde - N05487); Diana Teniste (õde - N34073), dr Veronika Palmiste (arst - D05689, eriala kardiovaskulaarkirurgia), dr Romek Märtsin (arst - D05920, eriala plastika- ja rekonstruktiivkirurgia).

2.2.8. Esiteks kinnitab ettevõtte, et jääb oma vastuses varasemalt väljendatud seisukoha juurde, mille kohaselt ei ole ilusüstid hüaluroonhappega, botuliintoksiini süstid, laserprotseduurid, mesoteraapia ja biorevitalisatsioon tervishoiuteenused tervishoiuteenuste korraldamise seaduse mõttes.

2.2.9. Samas isegi juhul kui pidada mittekirurgilisi esteetilise meditsiini protseduure tervishoiuteenuseks (millega ettevõtte ei nõustu), vajab rõhutamist, et Terviseameti varasemas praktikas on leitud, et õigusaktid ei reguleeri töökorraldust raviasutuses (sh arstide ja õdede vahelist tööjaotust üksikute tegevuste teostamisel). Seetõttu võib esteetilisi meditsiinilisi protseduure ettevõttes teostada ka meditsiiniõde, kuid vastutus teostatud protseduuride ning võimalike meditsiiniliste komplikatsioonide üle laskub eriarstil. Samuti peab eriarst koostama raviplaani määramise otsustuse. Lisaks on Terviseamet rõhutanud, et õigusaktides ei ole reguleeritud ega täpsustatud, kuidas peab ettevõttes olema korraldatud arstil patsiendile raviplaani määramise protsess (nt läbi esmase arsti konsultatsiooni või tervishoiutöötajate omavaheline konsultatsioon iga patsiendi raviplaani raames). Seega on tervishoiuteenuse osutaja vastutusallas korraldada teenuse osutamist selliselt, et see vastaks erialaselt aktsepteeritud nõuetele, ühiskonna seadusandlikele ja esteetilistele põhimõtetele ja ootustele ning tagaks patsiendi heaolu ja parima võimaliku tulemuse.

2.2.10. Arvestades õigusaktidest tulenevaid nõudeid, ülalviidatud Terviseameti praktikast ja ettevõtte poolt esitatud selgitusi protseduuride läbiviimise kohta, leiab Marju Karin OÜ, et mittekirurgiliste esteetilise meditsiini protseduuride kliendile osutamine toimub vastavuses seadusandlusest tulenevate nõuetega, Terviseameti varasema praktikaga, erialaselt aktsepteeritud põhimõtete ja tagab klientide heaolu ja parima võimaliku tulemuse.

2.3.2. Kuivõrd oleme seisukohal, et Marju Karin OÜ ilukabineti poolt osutatavad teenused ilusüstid, botuliinitoksiini süstid, laserprotseduurid, mesoteraapia ja biorevitalisatsioon ei ole tervishoiuteenused, ei ole nimetatud määruse nõuetest lähtumine nimetatud protseduuride puhul kohustuslik ning seetõttu ei ole vastavaid andmeid senini ka tervise infosüsteemi edastatud. 2.3.3. Teiseks. Alljärgnevalt selgitame, kuidas on dokumenteeritud kosmeetiliste iluprotseduuride (ilusüstid, botuliinitoksiini süstid, laserprotseduurid, mesoteraapia ja biorevitalisatsioon) teostamine Marju Karin OÜ ilukabinetis.

2.3.4. Protseduure dokumenteerivad kõik ettevõttes töötavad tervishoiuteenuse osutajad paber kandjal. Ettevõtte dokumenteerib kliendi konsultatsiooni käigus väljaselgitatud ja protseduuri teostamiseks olulised andmed, teostatud protseduuri sisu ja muud protseduuri edukaks läbiviimiseks olulised andmed, mis võimaldavad hinnata protseduuri eesmärki, sisu, mahtu ning muid olulisi andmeid.

2.4.5. Kokkuvõtvalt peab ettevõtte vajalikus rõhutada ja välja tuua, et käesolevat selgitustootlust ei saa mõista ettevõtte keeldumisena dokumenteerimiskohustuse täitmisest. Marju Karin OÜ kinnitab, et juhul kui

Terviseamet esitab ülaltoodud küsimuste osas oma täiendavad motiveeritud seisukohad, mis kinnitavad, et mittekirurgiliste esteetilise meditsiini teenustele laienevad Määrusest nr 56 tulenevad nõuded (vaatamata asjaolule, et määrus neid nõudeid selgesõnaliselt ei reguleeri), juhindub ettevõtte nendest ka teenuste osutamisel.

PÕHJENDUSED

1. Esteetilisi mittekirurgilisi meditsiinilisi protseduure käsitatakse tervishoiuteenuse osutamisenä.

Tervishoiuteenusena on käsitletavad ilusüstid, botuliintoksiini süstid, laserprotseduurid, mesoteraapia ja biorevitalisatsioon.

Tegemist on valdavalt invasiivsete protseduuridega, mis eeldavad teenuse osutajalt põhjalikke meditsiinilisi teadmisi ja oskusi reageerida võimalikele komplikatsioonidele. Võttes arvesse ilu- ja täitesüstide protseduuride sisu ja nende tegemisega kaasnevaid riske patsiendi tervisele, on põhjendatud need protseduurid liigitada tervishoiuteenusteks. Isegi kui ilu- ja täitesüste kasutatakse kosmeetilistel eesmärkidel enda väljanägemise meelepärasemaks muutmiseks, ei välista protseduuri otstarve võimalikke kõrvalmõjusid või komplikatsioone, mis võivad vajada meditsiinilist sekkumist ehk arstiabi. Sellisel seisukohal on ka Tallinna Halduskohus otsuses nr 3-19-2303 ja Tallinna Ringkonnakohus otsuses nr 3-19-2303.

2. Tervishoiuteenuse osutamise tegevusluba annab kehtestatud korras ja tingimustel osutada loas märgitud tervishoiuteenust.

Marju Karin OÜ-le on väljastatud tegevusluba L03798 muuhulgas ambulatoorse eriarstiabi (mittekirurgiline esteetilise meditsiini teenus) osutamiseks.

Vastavalt TTKS § 20 lg 1 on eriarstiabi ambulatoorne või statsionaarne tervishoiuteenus, mida osutavad eriarst või hambaarst ja temaga koos töötavad tervishoiutöötajad. Eelnevast lähtuvalt otsustab tervishoiuteenuse, sh esteetilistel eesmärkidel teostatavate protseduuride üle arst, kelle vastuvõtule patsient seoses oma tervisemurega pöördub.

Amet ei nõustu ettevõtte seisukohaga, et esteetilise meditsiini protseduuride osas koolitatud õed on pädevad otsustama protseduuride üle. Esteetilised mittekirurgilised protseduurid on tervishoiuteenused ja tervishoiuteenuseid võib osutada üksnes kooskõlas õigusaktidega.

Vastavalt TTKS § 3 lg 2 võib tervishoiutöötaja tervishoiuteenuseid osutada selle omandatud kutse või eriala piirides, mille alusel ta on registreeritud tervishoiukorralduse infosüsteemis. Õde võib iseseisvalt osutada õendusabiteenuseid, mis on loetletud sotsiaalministri 13.01.2025 määruses nr 3 „Iseseisva õendusabiteenuse osutamine ja õendusabi erialad“ (TTKS § 25 lg 2 ja 3).

Ettevõttele on väljastatud eriarstiabi osutamise tegevusluba. Tegevusloa saamise eelduseks on eriarsti olemasolu. Eelnevast lähtuvalt on amet seisukohal, et esteetilise meditsiini protseduuride teostamist peab juhtima eriarst ning õe haridusega tervishoiutöötajad iseseisvalt ja omaalgatuslikult eriarstiabi teenust osutada ei saa.

Amet viitab siinkohal ka Õiguskantsler Ülle Madise seisukohale- (avaldatud 05.09.2023 nr 7-4/231745/2306348), kes on kokkuvõtvalt asunud seisukohale, et täitesüsti nõuetekohane tegemine eeldab tingimata arstiteaduslikke teadmisi ja oskusi ning see võib mõjutada organismi sedavõrd tugevalt, et kui seda toimingut tehakse valesti, võib see kaasa tuua meditsiinilisi komplikatsioone. Seega saab täitesüsti tegemist käsitada tervishoiuteenusena.

3. Tervishoiuteenuse osutaja peab patsiendile osutatud tervishoiuteenuse nõuetekohaselt dokumenteerima.

TTKS § 4² lg 1 kohaselt on tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimisel kohustuslik järgida dokumenteerimise nõudeid, kasutada riigi infosüsteemis ettenähtud klassifikaatoreid, loendeid, aadressiandmeid ja tervise infosüsteemi standardeid. Tervishoiuteenuste dokumenteerimise tingimused ja kord on kehtestatud sotsiaalministri 18.09.2008 määrusega nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus nr 56), mille § 3 lg 1 alusel on

tervishoiuteenuse osutajal kohustus dokumenteerida tervishoiuteenuse osutamine, sealhulgas teenuse osutamine sidevahendite teel, järgides nimetatud määruses sätestatud andmekoosseise. Tervishoiuteenuse osutamist tõendavad dokumendid on loetletud määruse nr 56 §-s 4. Sinna hulka ei kuulu ettevõttes kasutusel olevad nn ilupassid. Ambulatoorse eriarstiabi teenuse osutaja koostab korrektse tervisekaardi vastavalt määruse nr 56 § 5 lg 1, kuhu kannab teenuse osutamise eesmärgist olulised asjaolud.

4. Tervishoiuteenuse osutajal on kohustus edastada tervise infosüsteemi andmed patsiendile osutatud tervishoiuteenuste kohta.

Nimetatud kohustus tuleneb TTKS § 59² lg 1 p 3. Tervise infosüsteemi edastavate dokumentide loetelu ja andmete koosseis on esitatud sotsiaalministri 17.09.2008 määruse nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ (edaspidi määrus nr 53) § 2 lg 2 ja nimetatud määruse lisades. Dokumentide edastamine tervise infosüsteemi võimaldab patsiendil tutvuda talle osutatud tervishoiuteenusega. Tervishoiuteenuse osutaja vahetamise korral on teisel tervishoiuteenuse osutajal võimalus enne raviotsuste tegemist näha, milliseid tervishoiuteenuseid on eelnevalt patsiendile osutatud, milliseid protseduure või uuringuid tehtud. Ühtlasi võimaldab nõuetekohane dokumenteerimine ja dokumentide edastamine tervise infosüsteemi anda vajadusel hinnangut osutatud tervishoiuteenuse kvaliteedile.

Järelevalvemenetluses on selgunud, et ettevõttel on dokumenteerimiskohustuse täitmiseks ja infosüsteemiga liidestuseks kasutada arstiportaal, kuid praktilist kasutamist ei ole see siiani leidnud.

Seega ei ole ettevõtte alates tegevusloa saamisest ja tegevusega alustamisest nõuetekohaselt täitnud temale pandud dokumenteerimiskohustust.

(allkirjastatud

digitaalselt)

Carmen Tali
vaneminspektor
Põhja regionaalosakonna juhataja ülesannetes